

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Alphonsi Madriliensis De Vera Deo Apte Inserviendi methodo Libellvs Avreus

Alfonso <de Madrid>

Coloniae, 1608

De habitibus bonis comparandis, & malis euellendis, quidve circa eos
prosit ad humilitatem. Documentum septimum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48891](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48891)

60 PRIMAE PARTIS
in plurimis mundi rebus indies acci-
dit, dū ordo debitus non obseruatur.

VII. DOCUMENTVM.

*Quo per modum exercitij declaratur
ratio plantandi bonos habitus, & e-
radicandi malos predictis instrumē-
tis, & quòd ad humilitatem neces-
sarium nobis sit, ignorare an huius-
modi bonos habitus, ac Dei gratiam
iam sumus assecuti.*

Seprimò aduertendum est ei qui
tam excelso domino ordinatè
seruire cupit, præsupposito
quòd animæ nostræ strages in malis
habitibus consistat, reparatio verò in
bonis, qui ex multis actibus regulari-
ter producuntur: aut ex paucis quidē,
sed vehementibus & intensis, vt præ-
cedenti documento declaratum est,
quòd cum habitus siti sint in anima,
etiam actus quibus producuntur,
principaliter fiunt animæ instrumē-
tis, quanquam interdum sumant au-
xiliū ab eo quod corporale est. Verbi
gratia, cupit quis domum habere sibi

gra-

VII. DOCUMENTVM. 68

gratam, habet pecunias, imò & materialia ad hoc præparata, quantumcunque de ipsa cogitet, aut eam cupiat, nunquam illam habebit donec ad hoc operetur, & vnum materiale alteri coniungat, prout ad talem domum requiritur. Pari modo si quis sit impatiens, cuperet id in se correctum esse, & habitum patientiæ assequi, quantumuis iniurijs appetatur verbo, & opere, quantumuis desideret patientiæ habitum, imò etiam quantumuis os à verbis cohibeat, & manus ab opere vindictæ, nunquam habitum patientiæ producet, nisi ipsi sibi subueniat, potissimum per interiora animæ, intellectum frequenter mouendo ad considerandū magnum patientiæ bonum, voluntatem autem tanquam instrumentū ad eum producendam necessarium, inclinando eam, vt appetat iniurias & persecutiones pati, amore Domini qui ad hoc nos adhortatur, talia *Quomoda* que pro nobis perpeffus est. Est itaq; *habitus* talis habitus tali modo producen- *producen-* dus (ad quod faciunt quæ sexto do- *di sunt.*

cumento tradita sunt.) Offeras cogitationi intellectus quid acturus sis, si hæc aut illa iniuria (nempe quam plurimum abhorres) tibi inferretur. Subitò ex malo in te habitu occurreret animo quidam huius iniuriæ horror. Statim igitur assume tibi in memoriam magnū bonum quod sequitur ex tolerantia talium iniuriarum, & voluntatem constringas ad eas expetendas, nec desinas te ipsū ad hoc astringere, etiam si videatur totum esse coactum: semper enim aliquid voluntarij inest, & toties huiusmodi actus produces, ut crescat id quod parum voluntarium esse videbatur, & iniuriam voluntariè sufferas, sitque in te plantatus habitus. Exemplum iam positū prodesse potest ad reliquarum virtutum habitus plantandos, quod enim de paciētia dictum est, mutato nomine potest & de humilitate, paupertate, temperantia & abstinentia dici, nempe quòd considerando magnum bonum quod inest harum virtutum exercitijs, & cōpellendo voluntatē,

vt

VII. DOCUMENTVM. 63

vt dictum est, ad expetendum huiusmodi pauperiem, ac ciborum defectum, producetur in te habitus paupertatis, abstinentiæ, & ita de cæteris. Quod si consideras Dei esse voluntatem, vt te auertas à foedis carnis delitijs, tuamq; voluntatem compellas ad nunquam illas appetendū, imò vt nec cogitatione in illis immoreris, quantumuis paruo tempore, poteris paucis diebus assequi excellentem habitum castitatis. Et hac ratione potest quis sãcto habitu effici dotatus. Notandum autem quod si, vt dictum est, sola iniuriæ præcogitatione fabricari potest patientiæ habitus, longè citius ac melius parabitur, si opere ipso inferatur talis iniuria, aut aliud quippiã, quo ante homines cū quibus versamur, confusi aut abiecti videmur, modò voluntatem compellamus ad illud exoptandum. Huius autem ratio est, nã actus voluntatis præsentem iniuriã acceptatis vehemētiore sunt, & ita magis domant animam, quàm qui tantum sunt voluntatis cupientis aut accipi-

cipi-

64 PRIMAE PARTIS

*Pauci a-
ctus ve-
hementes
citius pro-
ducunt ha-
bitum quā
multi re-
missi.*

cipientis iniuriam sola cogitatio-
ne oblatam, nempe cogitando quod
illa continget aut cōtingere potest.
Pauci autem vehementes actus for-
tius & efficacius operantur ad pro-
ducendum habitum, quā multi re-
missi, quemadmodum præcedenti
documento declaratum est, quod et-
iam plurimum annotandum est ei,
qui inter primos Dei seruos esse cu-
pit. Non enim dicere aut cogitare
debet se facere quod in se est, ad Dei
gratiam aliaque eius beneficia asse-
quendum, qui non exoptat, idemque
exultat, dum ea sibi offeruntur, qui-
bus magis ad ea beneficia disponi-
tur, veluti dum offeruntur iniuriæ &
contemptus, cum hæc adeo necessa-
ria sint ad vitiorum immunitionem
& virtutum incrementum, ad obti-
nendam perfectam charitatem in
qua consistit omne bonum ac perfe-
ctum Dei obsequium. Ad hoc ergo
plurimum expediret voluntatem
admodum firmam seruare in boni
desiderio ac mali odio. In quem vsū
non parum conducent sublimes cō-
fide-

VII. DOCUMENTVM. 65

siderationes ac rationes, quibus pleni sunt libri ad deuotionem adhortantes, nempe cur bonum sit amandum, malum verò odio persequendum: hîc enim pauca huiusmodi referuntur, cum non alium habeamus scopum, quàm tradere modum ac rationem quibus in usum & exercitium deducantur virtutes, quæ cum suis encomijs alibi describuntur: quo item pacto eradicanda sint vitia, quæ apud alios multis detestationibus reprobantur, reliquis gratia breuitatis, & quòd alibi descripta sint, omissis. Visum est etiam cum prædictis annotandum, quòd semper timoris freno retineamur, quòd quantumuis eximios virtutum habitus quis assequatur, non ob id certum habet se assecutum verum bonum, hoc est, Dei gratiam, quæ, etsi certò detur dum habemus quæ hic diximus ac dicturi sumus, nunquam tamen naturaliter scire possumus quando hæc habemus, modo quo Dei voluntas est, ut habeamus, & ita certi esse nequimus nos Dei gratiam obtinere. Apparet autem

Etiam si quis eximias virtutum habitus assecutus sit, non tamen ob id Deum gratiam se consecutum esse potest.

autem

autem præcipuum esse signum quòd illam obtineamus, cum ita mente pertractamus virtutes, quarum habitus iam assecuti sumus, quæadmodum de aliorum hominum virtutibus cogitamus, nempe quòd inde non amplius extollitur cor nostrum, sed Deum benedicit, illique gratias agit, cuius est omne bonum, & de his æquè atque illis gaudet ob Dei laudem & gloriã, quæ æqualiter in his atque in illis manifestatur. Demum ne nostræ desidię culpam reiiciamus in ea quæ hic scripta sunt, animadvertendum est, quòd si quis anniti videatur, ut obtineat aliqua eorum quæ hic dicuntur fieri debere, nec possit illud assequi, videat illud sibi contingere, quod non annitatur ad aliud obtinendum, quod etiam hic scribitur procurari debere. Verbi gratia, si quis multum annitatur, ut iniurias quæ sibi inferuntur non sentiat, non tamen gnauiter annitatur, ut sui ipsius odium seu detestationem assequatur, de quo hic suo loco scriptum est, parum proficiet. Neque enim

nim

nim fert Deus annifum seu laborem
ad vnam virtutem cum defidia ad a-
liam.

SECUNDA HVIVS LIBRI

*Pars de quibusdam exercitijs, quæ
Dei seruus habere debet ad repa-
randam animæ suæ stragem.*

HÆC secunda pars tantū pro-
tendi posset, quanta est no-
stra perditio, & ita esset pro-
pmodum sine termino, sed præstat
nos verbis esse breues, quo latior de-
tur operationi locus. Verus Dei ser-
uus qui præcedentibus documentis,
vtrunque deuenit in stragis animæ
suæ cognitionem, quantumque sei-
plum ad illius remedium iuuare
possit, instrumentis quæ à Deo ac-
cepit, inuocato ad hoc primū Dei
auxilio, quæ etiam ratione hac po-
testate & instrumentis vti, cum alijs
varijs quæ ad hoc plurimum neces-
saria sunt, reliquum est vt se in il-
lis exerceat, quæ necessaria sunt
ad reparationem, quæ eget ad
hoc